

Mioara Telnicu — Iași : În *Femelele medievale* (trei acte, 78 pagini) încercați o comedie de strictă actualitate. Cu toate că a participat la examenele de grad, profesoara Aura Mușatescu se reîntoarce din Capitală fără succes. Pe seama faptului apar tot felul de zvonuri (în care este implicat inclusiv inspectorul Pudră de la serviciul personal și alți titulari de funcții administrative). Aura devine în scurt timp o „personalitate”, este privită cu respectul pe care îl poate impune cel care nu cedează ritualurilor ce țin de înfășurarea demnității umane. Întreg orașului pare să trăiască o satisfacție compensatoare, iar profesorul Pudră este mutat la catedra unui sat învecinat. Lupta acestuia pentru a-și dovedi nevinovăția are șansă datorită bătrânului învățător Stela, a cărui ipoteză privind posibilitățile Aurei Mușatescu în direcția cunoștințelor profesionale se dovedește a fi conformă cu realitatea: nimeni nu i-a pus „pledici” Aurei, lucrările prezentate de aceasta au fost sub nivelul minim, examinatorii și-au făcut corect datoria, cazul „femelele medievale” fiind de fapt creația unui foarte bine pus la punct mecanic al credulității. „Farsa” Aurei va avea urmări destul de neplăcute asupra profesoarelor Irina Lungeanu și Gabriela Tudor, în sensul că reușita lor (amândouă au obținut gradul I) este întâmpinată de unii membri ai colectivului didactic cu un anumit fel de a privi chiorși, pe măsură ce „victimei” li creșteau acțiunile la bursa demnității. Problematika ține de psihologia socială, abilitând într-un anume fel

conceptul de masă de manevră. Ideea piesei nu este lipsită de interes, dar dificultățile de construcție (rezultat al unei certe neacomodări cu teritoriul dramaticului) îi estompează posibila noutate. Faptul că Aura Mușatescu nu apare ca personaj în scenă decît în relatări vă ușurează mult travaliul, dar nu această soluție înseamnă totul. Nici unul din protagoniști nu depășește starea de desen animat într-un plan cu două dimensiuni, pentru că dimensiunea a treia, cea care dă adîncime, creînd ceea ce se numește caracter, absentează cu desăvîrșire. Problema, așa cum ați abordat-o dumneavoastră, putea fi epuizată într-un singur act, cu mai multe șanse de reușită. Se realiza astfel o totalitate intensivă, proprie teatrului, și vă puteați debarasa de atîtea curse care țin de epic, adică de digresiv. Un efort de condensare solicită și replica, mult extinsă, ca și cum am avea un timp nesfîrșit la dispoziție, cînd, așa cum știți bine dumneavoastră, pe scenă apar iminențele explozive. Din punct de vedere dramaturgic, *Femelele medievale* este un text care trebuie în întregime rescris.

Mihail M. Mihail — Brașov : *Satul fără nopți*, piesă în două părți, 85 pagini, este mai degrabă un schelet de roman, cu foarte multe personaje, acțiunea, evident, petrecîndu-se într-o arie rurală din zilele noastre. Faptul că nopțile satului sînt albe pentru cei care plînuiesc, cum spune poetul, „din cuțite și pahară”, nu este o noutate pentru cititor. Nici întîmplările legate de ambițiile unor grupuri de a controla situația de cadre din cooperativa agri-

colă și de la primărie nu sînt chiar atît de neobișnuite. Cazul lui Bogdan Vornicescu, hotărît să devină cu orice preț conducătorul comunei, afirmînd răsplat, cu o mare doză de cinism, ce dorește să întreprindă, are în el o notă de didacticism care nu se trage din Nicolae Filimon (arivismul lui Dinu Păturică nu era afîșat) și este mai degrabă rezultatul unor șchiopătări în materie de măiestrie scriitoricească. Discuția lui Vornicescu, în grădina de legume, cu Oana Roiban, în care Bogdan își desenează strategiile, convingînd-o pe sceptica învățătoare că, divorțînd și căsătorindu-se cu el, unchiul ei de la județ va avea pe cine să „ridice”, în ce „să-și investească relațiile”, ar putea fi interesantă (avem în vedere în primul rînd acoladele narative) într-un roman cu deschidere psihologică, dar nu într-un text destinat scenei. Unele „fapte” sînt zoliste, și intenția de a clădi prin ele un anume „pedigree” personajului principal, cu plonjare în spațiul filogenetic, nu ne convinge că vă aflați pe un drum bun: în ograda lui Jugănarul la tăierea porcului, Bogdan Vornicescu duce la gură paharul cu sînge, refăcînd în felul acesta lanțul falsului mit al lui Dracula. Desenul lui Stîrcea, un țaran care, părăsind de înțelepciune, crede că poate rezolva orice cu bîta lui zgîrîată de mersul pe lingă oi, se înscrie tot în această zare de artă poetică. Aflat în „opoziție”, Vornicescu afirmă, sigur pe el: „anul acesta recolta va fi bună dacă vreau eu”, sugerînd în continuare că oamenii vor merge pe cîmp numai

dacă el va fi numit în fruntea aşezării. Este aici o mentalitate de vechil deducit la visul măririi, orgoliul unui bey pripăsit în zilele noastre. Terorismul moral (şi, uneori, chiar fizic!) exercitat de alde Vornicescu este pus la punct (vai, prea brusc, imitând acel deus ex machina) de vicepreşedintele de la judeţ, care demască întreaga afacere într-o plenară comunală, spre disperarea Oanei, gravidă şi arătată cu degetul de toţi cei care şi-au recăpătat curajul de a opina. Limbajul textului este frust, adecvat mediului, deşi o mai curajoasă înscrisiere neologistică nu l-ar fi stricat cu nimic. Replicile sînt obositor de juneşti, ateatrale, culminînd cu monologurile „propagandistice” ale lui Vornicescu. Credem că trebuie să vă încercaţi muza mai abitir în partituri scurte, maximum de un act, pentru a deprinde elemente de măiestrie care vă lipsesc la ora actuală. Optînd serios pentru proză, s-ar putea să culegeţi mai curînd roadele scontate. Dar şi în proză (cît mai ales în teatru!) nu credem că este bine să cultivaţi atît de insistent termenii de „specialitate”, chiar dacă aveţi senzaţia că plasticizaţi opera în acest fel: strageata, chlagorniţa, cîgăreş (pentru zer, vasul de închegare şi uclor). Sînt numai cîteva exemple.

Mihaela T. Pirvulescu — Bucureşti : **Jurămîntul principe** este o încercare de comedie (în strictă actualitate) care pune în prim-plan „saga” unui pă-

timas hotărît să se lase de beţie. Acţiunea se petrece bineînţeles pe şantier, Mugur Iacobescu fiind de profesie... controlor de calitate. Şlagărele textului, nefinsoţite de partituri muzicale, sînt dintr-o asemenea crolală : „Hai, hai, hai, acumă hai / Murgul bate din picior / Nu vreau să te duc în răd / Cîncinul viitor / Avem timp şi de iubit / Planul cînd l-am depăşit / Şantierul e măreţ / Şi iubirea fără preţ...”. Construcţia, naivă din punct de vedere dramaturgic, personajele şterse, replicile cu foarte puţin haz, umorul de cele mai multe ori decupat din vremuri interbelice. Încercaţi şi altceva.

Mai trimiteţi : **Valentin Avriganu** — **Saborda** j lingă Insula şerpilor, farsă poliţistă, cu un „prolog, patru tablouri şi epilog”, 58 pagini ; **V. Corcheş** — **Ea şi El**, opuscul artistic în patru tablouri, 42 pagini ; **Horia Hulban** — **Pasărea fără adresă**, 41 pagini ; **Vlad Popescu** — **Vîrsta la care putem dormi sub cerul liber**, 46 pagini ; **Viana Şerban** — **Mă mulţumeam să te iubesc**, 90 pagini ; **Vlad Elena** — **Omul de lut**, 96 pagini, **Prinţesa**, 79 pagini ; **Victoria Gavrilescu** — **O femeie din zilele noastre**, 38 pagini ; **Aurel Andrei** — **Romanţă pentru vioară şi orchestră sau Muşcătura**, 34 pagini ; **Traian Fierbinţeanu** — **Arborele promis**, XI pagini ; **Doru Enache** — **Căutîndu-l pe Godot**, piesă în două acte, 28 pagini ; **Dan Dobelzi** — **Irina** (manuscris pe un un caiet dictando) 25 pa-

gini ; **Mioara Alexandrescu-Zilheru** — **Vreau să te cunosc**, 72 pagini ; **Ion T. Nae** — **Trenul tău a plecat**, elegie în două părţi, 62 pagini ; **Viorica Rudăreanu** — **Insula cît un ochi**, teatru pentru cel mici, 30 pagini.

DEOCAMDATĂ, NU : **Paul Păsărin** — **Iaşi** ; **Mirela Davidescu** — **Craiova** ; **Puiu Lăcătuş** — **Cluj-Napoca** ; **Virgil Dumitrescu** — **Botoşani** ; **Marian Marius** — **Tulcea** ; **Zenovia Decuseară** — **Galaţi** ; **Lăcrămioara Teodorescu** — **Zimnicea** ; **Tudor Pandaru** — **Călăraşi** ; **Cleopatra Ionescu** — **Tg. Mureş** ; **Vasile Motorolu** — **Tirgovişte** ; **Clement Palanciuc** — **Suceava** ; **Ana Lăcustă** — **Buzău**.

Paul TUTUNGIU

Portofoliul nostru

(pe care îl ţinem şi la dispoziţia secretarilor literari din teatre)

● **Marin Sorescu** — **Vărul Shakespeare**

● **Paul Everac** — **La marginea lumii**

● **Dinu Grigorescu** — **Raliul faraonilor**

● **Radu Iftimovici** — **A cincea cameră a inimii**

● **Horia Gârbea** — **Al treilea as**

● **Paul Ioachim** — **Aniversarea**

● **Petre Sălcudeanu** — **Nu mai plinge, draga mea**
Manuscrisele nu se înapoiază.

posta literaturii dramatice